

UMEÅ UNIVERSITET

REGEL FÖR STUDENTINFLYTANDE

Typ av dokument:	Regel
Datum:	2023-11-10
Dnr:	FS 1.1-2069-23
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	2023-11-10 - tillsvidare
Område:	Utbildning på forskarnivå Utbildning på grundnivå och avancerad nivå Behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning (förutbildning)
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Regler för studentinflytande vid Umeå universitet (FS 1.1-1950-15) fastställd av rektor 2015-12-22

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Bakgrund.....	1
3.	Definitioner.....	2
	Organ	2
	Student.....	2
	Studentkår	2
	Studentrepresentant	2
4.	Studenters rätt till representation och inflytande	2
5.	Studentkårer	4
6.	Studentrepresentanter.....	4
7.	Åtgärder för att främja studentinflytande	5

UMEÅ UNIVERSITET

1. Sammanfattning

Detta dokument anger den praktiska tillämpningen vid universitetet av bestämmelser angående studentinflytande som föreskrivs i lag och förordning. Huvudsakliga mottagare av detta styrdokument är universitetets personal, studenter och studentkårer. Dokumentet beskriver studenters rätt till inflytande och representation, studentkårernas ansvar att utse studentrepresentanter som företrädare för studenterna samt universitetets ansvar och åtgärder för att skapa förutsättningar för studentinflytande.

2. Bakgrund

Överordnade bestämmelser angående studentinflytande och studentrepresentation vid universitetet finns i högskolelagen (1992:1434), högskoleförordningen (1993:100) och studentkårsförordningen (2009:769).

Ett välfungerande studentinflytande är centralt för att säkerställa studentperspektivet i utvecklingen av Umeå universitets verksamhet. All verksamhet som rör utbildning och studenternas situation vid universitetet ska baseras på samarbete mellan universitetets personal och studenter. Samarbetet ska bygga på ömsesidigt förtroende och ansvarstagande.

Studentkårerna ansvarar för att rekrytera och utse studentrepresentanter samt att engagera sig i universitetets verksamhet. Universitetet ansvarar för att skapa förutsättningar för ett välfungerande studentinflytande. Universitetets ansvar fullföljs genom dels vad som framgår av avsnitt 7 i föreliggande regler, dels genom särskilda avtal med de sammanslutningar av studenter som erhåller ställning som studentkår. Enligt avtalen utbetalas ekonomisk ersättning till studentkårerna i syfte att stärka studentmedverkan och ge förutsättningar för en infrastruktur för studentinflytande.¹

Utöver vad som utbetalas till studentkårerna utgår ingen ersättning till studentrepresentanter för arbete i organ vid universitetet. Undantaget är studenter på forskarnivå med anställning som doktorand² och ledamöter/suppleanter i universitetsstyrelsen som utses av studenterna.³

Förutom reglerna i detta dokument, finns bestämmelser om studentinflytande i *Regel – kvalitetssystem för utbildning*.

¹ Den ekonomiska ersättningen enligt avtalen består av en del som finansieras genom ett särskilt statsbidrag som universitetet erhåller från Kammarkollegiet, en del som finansieras genom universitetsgemensamma funktioner och en del som utbetalas genom respektive fakultet/Lärarhögskolan.

² Studentrepresentanter med anställning som doktorand erhåller ersättning i form av förlängning av anställning som doktorand enligt vad som framgår av *Regler för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet*.

³ Ledamöter och suppleanter i universitetsstyrelsen som utses av studenterna erhåller ersättning i enlighet med *Förordningen (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m.*

UMEÅ UNIVERSITET

3. Definitioner

Organ

Med *organ* avses inrättat råd, kommitté, styrelse, nämnd, arbetsgrupp, styrgrupp eller motsvarande. Ett organ kan finnas på samtliga organisatoriska nivåer vid universitetet och avse såväl tillfälliga som permanenta grupperingar. Med *beslutande* organ avses organ där ett ärende slutgiltigt avgörs. Med *beredande* organ avses organ som inte är beslutande.

Med organ enligt reglerna i detta dokument, avses även beslut som fattas av en enskild befattningshavare.

Student

Som student räknas den som är antagen till och deltar i utbildning på förutbildningsnivå grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå.

Studentkår

En studentkår är en demokratisk sammanslutning av studenter med huvudsakligt syfte att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen och förutsättningarna för studier vid universitetet och som enligt beslut av universitetet givits ställning som studentkår för en eller flera organisatoriskt eller geografiskt avgränsade delar av universitetets verksamhet.

Studentrepresentant

Den som genom beslut av berörd studentkår utsetts att ingå i ett organ vid universitetet. ⁴

4. Studenters rätt till representation och inflytande

- 4.1. Studenterna har rätt att utöva inflytande över utbildningen vid universitetet. ⁵
- 4.2. Studenterna har rätt att vara representerade när beslut fattas och i beredning som har betydelse för utbildningen, studenternas situation eller förutsättningarna för studier vid Umeå universitet. ⁶
- 4.3. Om beslut ska fattas eller beredning ska genomföras av en ensam befattningshavare och som omfattas av punkt 4.2.7, ska information lämnas till och samråd ske med en studentrepresentant i god tid före beslutet eller slutförandet av beredningen. ⁸
- 4.4. Om en grupp av personer ska fatta beslut som berör uppläggning, genomförande av eller kvalitet i utbildningen eller organisation av eller kvalitet i forskningen, har studenterna rätt att vara representerade med minst tre ledamöter. Antalet studentrepresentanter i en sådan grupp får dock vara färre om det finns särskilda skäl enligt vad som framgår av högskoleförordningen. ⁹

⁴ Undantaget studenterna i universitetsstyrelsen som istället benämns "ledamöter som studenterna utser". Se 8 § studentkårsförordningen samt SOU 2015:92 *Ledningsutredningen*. Utvecklad ledning av universitet och högskolor. s. 301 – 302

⁵ 1 kap. 4a § första stycket högskolelagen

⁶ 2 kap. 7 § högskolelagen

⁷ Se Universitetskanslersämbetets rapport "Studentinflytande när en enda person bereder eller fattar beslut – UKÄ:s bedömning av 20 typer av beslut 2020:19 för vägledning av vilka typer av beslut UKÄ anser att studenter har rätt till studentinflytande"

⁸ 2 kap. 14 § andra stycket högskoleförordningen

⁹ 2 kap. 14 § tredje stycket högskoleförordningen

UMEÅ UNIVERSITET

- 4.5. Bestämmelsen enligt punkt 4.2. gäller inte beslut eller beredning av ensam befattningshavare i ett myndighetsärende som omfattar enskild, om inte annat särskilt framgår.¹⁰ Sådana beslut och beredningar omfattar, men begränsas inte till resultat på prov, betyg på kurs, antagning till utbildning på förutbildning, grund- eller avancerad nivå, utfärdande av examen, tillgodoräkande, studieuppehåll, anstånd att påbörja studier, pedagogiskt stöd eller liknande.¹¹
- 4.6. Bestämmelsen enligt punkt 4.2. gäller inte personalansvarsnämnden och organ där enbart interna personal- och arbetsplatsfrågor diskuteras.¹²
- 4.7. Utöver punkterna 4.2. till och med 4.6. ska tillämpningen av vad som avses med punkt 4.2. avgöras i dialog mellan studentkårerna och universitetet.
- 4.8. Studenterna har rätt att utse tre ledamöter i universitetsstyrelsen.¹³ Därutöver har studenterna rätt att utse en gemensam gruppssuppleant i styrelsen.¹⁴
- 4.9. Studenterna har rätt att vara representerade i disciplinnämnden med två ledamöter.¹⁵
- 4.10. För ytterligare permanent inrättade besluts- eller beredningsorgan på universitetsgemensam nivå finns antalet studentrepresentanter reglerat i *Arbetsordning för Umeå universitet* eller respektive beslut av rektor om att inrätta aktuellt organ.
- 4.11. Universitetet ska tillhandahålla en sammanställning av permanenta organ på universitetsgemensam nivå där studenter har rätt att vara representerande. Respektive fakultet och Lärarhögskolan ska tillhandahålla en sammanställning av permanenta organ på fakultets-, program- och institutionsnivå där studenter har rätt att vara representerande.
- 4.12. Studentkårerna har möjlighet att årligen, i anslutning till årsredovisningen för universitetet lämna synpunkter på universitetets utveckling och resultat.¹⁶
- 4.13. Studentrepresentanter har rätt att vid sammanträde i ett beslutande organ, få avvikande mening antecknad i protokollet.¹⁷
- 4.14. I de fall synpunkter i ett ärende, som har betydelse för utbildningen, studenternas situation eller förutsättningarna för studierna, behöver inhämtas genom internt remissförfarande till instanser inom universitetet ska studentkårerna utgöra remissinstans.

¹⁰ Tillsynsbesöket vid Sveriges lantbruksuniversitet 2011, 2012:16 R, Högskoleverket, s. 20 / Högskolans regler i praktiken – erfarenheter från Högskoleverkets tillsynsbesök 1998–2012, 2014:16 R, Universitetskanslersämbetet, s. 12

¹¹ 2 kap. 14 § fjärde stycket högskoleförordningen

¹² 2 kap. 14 § fjärde stycket högskoleförordningen

¹³ 2 kap. 7a § andra stycket högskoleförordningen

¹⁴ *Arbetsordning för Umeå universitet* (FS 1.1-195-18)

¹⁵ 10 kap. 4 § högskoleförordningen

¹⁶ Universitetsstyrelsens beslut FS 1.3.8-19-14, 2014-02-20

¹⁷ Universitetsstyrelsens beslut p.66 2008-10-01

UMEÅ UNIVERSITET

5. Studentkårer

- 5.1. En studentkår ska ha som huvudsakligt syfte att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen och förutsättningarna för studier vid universitetet. Studentkåren ska vara demokratiskt organiserad och kunna representera studenterna inom kårens verksamhetsområde.¹⁸
- 5.2. Universitetsstyrelsens beslut om ställning som studentkår för en sammanslutning av studenter avser en eller flera organisatorisk eller geografiskt avgränsade delar av universitetets verksamhet. Detta område benämns som studentkårens verksamhetsområde.¹⁹
- 5.3. Universitetet ska ingå avtal med de sammanslutningar som erhåller ställning som studentkår. I avtalen ska studentkårernas åtaganden gentemot universitetet specificeras. Dessa åtaganden innebär bland annat ansvar att bedriva verksamhet och genomföra aktiviteter som syftar till stärkt studentmedverkan vid universitetet. Studentkårerna ansvarar för att på ett aktivt sätt bidra med studenternas perspektiv på utbildningen, studenternas situation eller förutsättningarna för studier vid Umeå universitet samt att utse studentrepresentanter till organ vid universitetet där studenter enligt avsnitt 4 har rätt till representation.
- 5.4. Studentkårerna ska eftersträva god intern kunskapsöverföring över verksamhetsåren och vid nyval av studentrepresentanter.

6. Studentrepresentanter

- 6.1. Den studentkår som har en viss organisatorisk eller geografiskt avgränsad del av universitetets verksamhet som verksamhetsområde (se punkt 5.2.), utser studentrepresentanter inom verksamhetsområdet.²⁰
- 6.2. För organ som omfattar eller berör flera studentkårers verksamhetsområden, utses studentrepresentanter och ledamöter samt suppleant till universitetsstyrelsen på det sätt som de berörda studentkårerna gemensamt kommer överens om.²¹
- 6.3. Kan studentkårerna inte enas enligt punkt 6.2. beslutar universitetet om hur studentrepresentant och ledamot samt suppleant till universitetsstyrelsen ska utses. Studentkårerna ska då tillskriva universitetet som avgör frågan.²²
- 6.4. En studentrepresentant ska representera även studenter som inte är medlemmar i en studentkår.²³
- 6.5. En studentrepresentant ska därutöver anlägga ett helhetsperspektiv på universitetets verksamhet.

¹⁸ 4 kap. 11 § högskolelagen

¹⁹ 4 § studentkårsförordningen

²⁰ 7 § första stycket studentkårsförordningen

²¹ 7 § andra stycket studentkårsförordningen

²² 7 § tredje stycket studentkårsförordningen

²³ 8 § studentkårsförordningen

UMEÅ UNIVERSITET

- 6.6. Det är alltid berörd studentkår som fattar beslut om att utse studentrepresentant enligt punkt 6.1 och 6.2. Universitetet kan därmed inte bestämma vem som ska utses till studentrepresentant till ett visst organ.

Universitetet kan dock informera om att ett visst organs uppgifter och verksamhet gör det lämpligt med en viss typ av representation. Det kan exempelvis handla om att studentrepresentant som representerar utbildning på forskarnivå bör ingå i organ som bereder eller beslutar angående frågor av relevans för utbildning på forskarnivå.

- 6.7. Studentkårerna bör beakta jämställdhet mellan kvinnor och män vid beslut om att utse studentrepresentanter till organ inom universitetet.

- 6.8. Studentkårerna ansvarar för att meddela universitetet när en studentrepresentant utsetts eller entledigats. Sådant meddelande ska innehålla namn och e-postadress till utsedd studentrepresentant.

För organ på universitetsgemensam nivå ska en sammanställning av samtliga utsedda studentrepresentanter årligen tillsändas Planeringsenheten inom Universitetsförvaltningen. Detta gäller oavsett om nyval skett.

För organ på fakultets-, institutions- och programnivå ska en sådan sammanställning tillsändas berörda i enlighet med anvisningar från respektive fakultet, Lärarhögskolan och institution.

- 6.9. En studentrepresentant entledigas genom beslut av den studentkår som beslutat om utseende.²⁴ Universitetet kan inte reglera mandatperiodens längd för en studentrepresentant.

- 6.10. För ledamöter och suppleanter i universitetsstyrelsen som studentkårerna utser, saknar studentkårerna möjlighet till entledigande.²⁵ Beslut om utseende av student till ledamot eller suppleant i universitetsstyrelsen gäller därför för en bestämd mandatperiod enligt vad som regleras av *Arbetsordning för Umeå universitet* och får maximalt omfattat totalt tre år.²⁶

- 6.11. Om det vid någon tidpunkt inom någon organisatorisk eller geografisk del av universitetets verksamhet saknas en studentkår, anordnar universitetet direkta eller indirekta val av studentrepresentanter. Rektor beslutar i förekommande fall om kompletterande föreskrifter.²⁷

7. Åtgärder för att främja studentinflytande

- 7.1. Studentkårerna ska ha möjlighet att informera universitetets personal om sin verksamhet enligt de former som är lämpliga i det aktuella sammanhanget.

- 7.2. Nybörjarstudenter ska informeras om möjligheter till inflytande över utbildningen och studiemiljön. Informationen ska ske i samarbete med studentkårerna när så är lämpligt. Respektive programansvarig fakultet/Lärarhögskolan ansvarar för att sådan

²⁴ 7 § första stycket studentkårsförordningen

²⁵ 7 § studentkårsförordningen

²⁶ 2 kap. 7 § högskoleförordningen

²⁷ 9 § studentkårsförordningen

UMEÅ UNIVERSITET

introduktion genomförs. Doktorander ska få motsvarande introduktion på institutionen/motsvarande när de påbörjar studierna.

- 7.3. Inom respektive organ ska nya studentrepresentanter få information om organets verksamhet. Vidare ska företrädare för studentkårerna få en introduktion till universitetets organisation och aktuella frågor för verksamheten.
- 7.4. För att möjliggöra för distansstudenter att delta som studentrepresentanter, bör det finnas möjlighet att delta i sammanträden digitalt, via telefon eller annat sätt.
- 7.5. Bestämmelser angående studieuppehåll från utbildning på grund- eller avancerad nivå för studentfackligt/-a uppdrag anges i *Regler för studieadministration på grund- och avancerad nivå*.
- 7.6. Bestämmelser angående anstånd att påbörja utbildning på grund- eller avancerad nivå för studentfackligt/-a uppdrag anges i *Antagningsordning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Umeå universitet*.
- 7.7. Bestämmelser angående förtur vid praktikplacering för studentfackligt/-a uppdrag anges i *Regler för praktik och studieresor vid Umeå universitet* samt i anslutande handläggningsordning som inrättats vid respektive fakultet och Lärarhögskolan.
- 7.8. Studentrepresentanter ska få bistånd med att anpassa schemalagd undervisning, obligatoriska moment eller examination för att kunna utföra sina uppdrag där så är möjligt.
- 7.9. Bestämmelser angående studentkårers tillgång till universitetets lokaler för att bedriva verksamhet och genomföra aktiviteter som syftar till stärkt studentmedverkan vid universitetet anges i *Regler för lokaler*.²⁸
- 7.10. Studenter ska efter förfrågan erhålla skriftligt intyg från rektor, dekan, prefekt eller motsvarande över omfattande uppdrag inom universitetet.

²⁸ 1 kap. 13 § högskoleförordningen